Norrlandsoperan

Vasagatan 22
903 29 Umeå
Sweden

+46 90 15 43 00
info@norrlandsoperan.se
www.norrlandsoperan.se

Beslutad av Norrlandsoperans styrelse 2025-09-26
Bilaga beslutad av Norrlandsoperans styrelse 2025-12-05

Norrlandsoperan
Verksamhetsplan 2026

Uppdrag
Baserat på bolagsordning och ägardirektiv från Region Västerbotten och Umeå kommun, Region Västerbottens Kulturplan med regionalt musik- och dansuppdrag samt Norrlandsoperans Vision & mål 2025–2027 ges härmed planen för bolagets verksamhet kalenderåret 2026. Verksamhetsuppdrag och specificerade produktionsvolymer för 2026 för bolagets konstnärliga verksamhet gavs i november 2024.

Verksamhetsplanen för 2026 gäller under förutsättning att budgeten för Norrlandsoperan tilldelas enligt budgetprognos med förväntad uppräkning från ägare med 3,6% på 60% av anslagen och med 1% på 40%, samt ett minskat statligt anslag på 0,5% som aviserat av Region Västerbotten.

Vision
Norrlandsoperans vision är:
”En plats där framtid skapas av många och många olika”

Mål
Norrlandsoperans övergripande mål ska genomsyra all verksamhet i företaget och är fastställda av Norrlandsoperans styrelse 26 januari 2024.
I samband med revidering av Verksamhetsplan 2025 vid styrelsens möte 6 december 2024 adderades ett fjärde mål för styrning av organisationens vidare utveckling (vilket gäller fortsatt för perioden 2025–27).

- Norrlandsoperan ska ta positionen som Sveriges modigaste operahus.
- Norrlandsoperan ska verka i ett lokalt, regionalt, nationellt och internationellt sammanhang med samarbete och samproduktion i centrum.
- Norrlandsoperan ska öka och bredda publiken genom att skapa värde för en stor heterogen och nyfiken publik med fokus på barn och unga.
- Norrlandsoperan ska skapa en modern, effektiv och digitaliserad organisation

Värdegrund
All verksamhet vid Norrlandsoperan ska präglas av attraktionskraft, tillgänglighet, jämställdhet, mångfald och hållbarhet utifrån det öppna demokratiska samhällets värderingar.

Norrlandsoperan
Vasagatan 22
903 29 Umeå
Sweden
+46 90 15 43 00
info@norrlandsoperan.se
www.norrlandsoperan.se

Barn och unga samt FN:s barnkonvention
Norrlandsoperan (NO) har ett brett uppdrag och en publik som spänner över alla åldrar i hela Region Västerbotten. NO ska presentera en jämlik, varierad, tillgänglig och hållbar verksamhet som återspeglar den kulturella mångfalden som finns i Västerbotten.

Den prioriterade målgruppen för hela verksamheten är barn och unga. Fokus ska ligga på att ge målgruppen möjlighet till konstnärliga upplevelser live, det egna skapandet samt på pedagogiska insatser. Barns rättigheter ska alltid beaktas vid avvägningar och bedömningar som görs i beslutsprocesser i produktioner som rör eller är riktade till barn i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter som är svensk lag sedan 1 januari 2020. Produktionsavdelningen ska ha ett ökat fokus på samordning av verksamheten för barn och unga under 2026.

Det regionala uppdraget
Produktionsavdelningen ska ha ett ökat fokus på det regionala uppdraget. Samverkan och samarbeten är en förutsättning för NO:s verksamhet och måluppfyllelse. NO ska arbeta med ett brett spektrum av kulturaktörer i regionen, i norra Sverige och i det arktiska området. Det interna arbetet och koordineringen av NO:s regionala verksamhet ska fortsätta utvecklas, förstärkas samt synliggöras i extern kommunikation. Fokus ska förutom målgruppen barn och unga ligga på att främja återväxten av arrangörer genom samarbete med Riksteatern i projektet *Kulturcrew*. NO ska även fungera som stöd till andra aktörer i regionen samt vidareutveckla samverkan och samarbeten.

Norrlandsoperans nationella och internationella profil
NO ska fortsätta stärka sin internationella profil som Sveriges ledande spelplats för nyskapande scenkonst. Samproduktioner och samarbetsprojekt med andra internationella opera- och scenkonsthus ska prioriteras. Alla avdelningar ska aktivt arbeta för att söka bidrag från nordiska och europeiska organisationer för produktioner och projekt tillsammans med andra aktörer, genom turnéverksamhet, nätverksbyggande och kommunikation.

NO ska vara synlig, ha en tydlig närvaro på både nationella och internationella plattformar och i nationella och internationella nätverk. Att stärka den internationella profilen inbegriper även en utvecklad omvärldsbevakning inte bara inom konstnärliga områden utan även inom teknik, scenproduktion, kommunikation och marknad. Aktivt nätverksarbete är grundläggande för hållbara framtida samarbeten och för långsiktig utveckling av NO:s både nationella och internationella position och profil.

Samarbeten och extern finansiering
NO ska prioritera och initiera samarbeten och samproduktioner med andra nationella och internationella aktörer (inom kultur, näringsliv och vetenskap) som bidrar till ett mer hållbart producerande och turnerande. De konstnärliga ledarna och produktionsavdelningen ska prioritera och initiera samarbeten och samproduktioner och som en integrerad del av verksamheten söka extern medfinansiering. Större ansökningar som exempelvis EU-projekt och regionalt utvecklingsstöd ska förankras hos verkställande direktör (VD) samt i den konstnärliga ledningsgruppen. VD ska under 2026 i samråd med utvecklingsrådet och marknads- och kommunikationschefen fortsätta arbetet kring partnerskap inom det privata näringslivet för att öka den externa finansieringen.

Vasagatan 22
903 29 Umeå
Sweden
+46 90 15 43 00
info@norrlandsoperan.se
www.norrlandsoperan.se

Produktionsavdelningen ska i samarbete med VD öka NO:s externa intäkter på uthyrning av lokalerna i form av konserter och föreställningar med externa artister samt konferenser. Ett ökat samarbete med Visit Umeå kring uthyrningsdelen ska beaktas.

Publikarbete och pedagogiska insatser
Ett fördjupat strategiskt arbete för att locka en ny och större publik till huset bör under 2026 ske av kommunikations- och marknadsavdelningen och för att tydligare profilera NO som ett levande och öppet scenkonsthus. Riktade pedagogiska insatser och strategiskt publikarbete kompletterar den konstnärliga verksamheten. Under 2026 ska fokus fortsatt ligga på tillgänglighet för prioriterade målgrupper genom exempelvis pedagogiska aktiviter, workshops och medskapande projekt samt handledningsmaterial till skolor och arrangörer. Ett samarbete med Visit Umeå och hotellnäringen i Umeå ska ge möjlighet för publik från Österbotten i Finland samt från övriga Sverige att göra kulturresor till Umeå. NO är ett starkt kulturellt varumärke som tillsammans med Bildmuseet kan locka tillresande besökare till kulturstaden Umeå.

Digitalisering
Digitalisering ökar tillgängligheten, profilerar NO:s utbud och skapar en modern och effektiv organisation. En operaproduktion per år ska livesändas i samarbete med Folkets hus och parker. Digitala metoder ska ge övriga verksamheten möjlighet att nå ny publik. Digitalisering av HR-arbetet ska fortsätta under 2026.

Hållbarhet
NO ska sträva efter hållbarhet i alla delar av verksamheten, vilket innefattar allt från arbetsmiljö till ekonomisk hållbarhet. Implementering av *Den Gröna teaterboken* och *The green orchestra guide* ska fortsätta under 2026.

Forskning och utveckling
NO ska verka för att utveckla och förnya scenkonsten. NO ska initiera utveckling och forskning genom samarbete med konstnärer, näringsliv, universitet och högskolor.

Opera
Under 2026 ska NO genomföra tre operaproduktioner för Stora scenen samt en kammaropera för turné. Fokus kommer att ligga på samproduktion med andra operahus nationellt och internationellt och på ökad turnévänlighet (både i egen regi och som samarbete inom Norrlands Nätverk för Musikteater och Dans, NMD) för att kunna framföras på fler spelplatser i regionen och i norra Sverige. Gästspel av Piteå Kammaropera är prioriterat inom ramen för samarbetet inom NMD.
I operaproduktionerna för 2026 ska det alltid finnas aspekter och delar som riktas till målgruppen barn och unga (extra konserter, besök backstage, rundturer hos de tillverkande avdelningarna, föreläsningar, möten med sångare, musiker etc).

En större operaproduktion ska livesändas där det är publikt och ekonomiskt motiverat.

Produktioner som initieras under 2026 ska utgå från NO:s vision att vara Sveriges modigaste operahus och kan både innehålla bredare som mer utmanande repertoar. I val av

Vasagatan 22
903 29 Umeå
Sweden
+46 90 15 43 00
info@norrlandsoperan.se
www.norrlandsoperan.se

produktioner och medverkande ska konstnärliga ledaren beakta mångfald- och genusperspektivet.

Under 2026 ska det påbörjade samarbetet med Piteå Musikhögskola vid Luleå Tekniska Universitet avseende Operastudio Norrlandsoperan fortsätta.

Under 2026 ska hållbarhetsperspektivet beaktas för operaproduktioner.

Det pedagogiska arbetet för barn och unga ska fortsätta utvecklas inom ramen för det regionala uppdraget, öppet hus samt genom arbetet med NO:s barnkör. Publikutvecklingsarbetet och arrangörsarbete med t ex bussbidrag bör fortsätta och om möjligt utvecklas.

Övriga fokusområden för operaverksamheten:

- Vara en aktiv partner i internationella nätverket Opera Europa.
- Kontinuerligt arbeta med att bygga nationella och internationella nätverk med andra operahus med mål att initiera framtida samproduktioner och hyra/sälja egna operaproduktioner.
- Konstnärlig ledare Opera ska tillsammans med VD aktivt arbeta för extern finansiering för möjliggörande av exempelvis fler framtida beställningsverk inom operagenren.
- Utveckla lokala och regionala samarbeten för att nå ut i regionen.

Musik
Norrlandsoperans symfoniorkester (NOSO) ska presentera konsertproduktioner för en bred publik både i Konsertsalen och på turné, bl.a. fyra gånger om året på Sara Kulturhus i Skellefteå. Minst en konsertproduktion ska vara av evenemangskaraktär som vänder sig till en ny publik, så kallad crossover-konsert (ex film- och spelmusikkonserter, samarbeten med jazz, pop eller rock-artister). Fyra orkesterkonserter ska rikta sig till familj och skolor.

I uppdraget ingår att både arrangera konserter för symfoniorkester och kammarensembler.

Under 2026 ska det regionala musikuppdraget inkludera konsertproduktioner med NOSO i form av kammarkonserter i olika besättningar, samspelsdagar, workshops för barn och unga samt samarbetsprojekt med regionala kulturskolor kring ungdomssymfoniorkester.

Kalenderåret 2026 ska programmässigt fokus ligga på 1800-, 1900- och 2000-talets musik med ett tydligt genusperspektiv där minst 45% av musiken ska vara skriven av kvinnor. Programläggning sker i samråd mellan musikchef, orkesterchef och symfoniorkesterns programråd utifrån ovan specificerade fokusområden.

Under 2026 är målet att beställa ett nytt orkesterverk. Verkbeställningar beslutas av orkesterchef i samråd med musikchef och VD.

Genusperspektivet ska alltid beaktas i val av kompositörer, dirigenter och andra medverkande vid symfoniorkesterns verksamhet.

Vasagatan 22
903 29 Umeå
Sweden
+46 90 15 43 00
info@norrlandsoperan.se
www.norrlandsoperan.se

VD, musikchef och orkesterchef ska aktivt arbeta för att bygga nationella och internationella nätverk för sambeställningar, turnéer och andra projekt för både orkester- och kammarensembler.

NOSO ska medverka vid aktuella operaproduktioner samt prioritera medverkan vid ett dansprojekt under året. NO:s barnkör ska vara delaktig i minst ett orkesterprojekt under året.

Musikverksamheten i övrigt ska förstärka det pedagogiska arbetet i regionen och fungera både främjande och stödjande för regionens musikliv. Turnéer ska kompletteras t ex med workshops eller samspelaktiviteter. Nya samarbeten i regionen och stöd till nya arrangörer genom projektet *Kulturcrew* ger möjligheter att nå ut till nya och prioriterade målgrupper och ska prioriteras i såväl planering som publikarbete.

Musikverksamheten ska också genom konsulentverksamhet bidra till att stärka dialog och samverkan mellan olika aktörer inom regionens musikliv samt främja och utveckla tillgången till professionell musik för länets invånare utifrån NO:s övergripande vision och mål, att vara nyskapande. Samarbeten ska ske inom ramen för bl.a. MOTILI och Musik i Norr samt med Alva Kulturcentrum vid regionens sjukhus i Umeå, Skellefteå och Lycksele.

Barn och unga är en prioriterad målgrupp genom bland annat pedagogiskt arbete och medskapande aktiviteter. Verksamheten ska även arbeta med branschdagar och workshops för aktörer inom det regionala musiklivet samt t.ex. samspelsaktiviteter.

<u>Övriga fokusområden för musik- och orkesterverksamheten:</u>

- Musikverksamheten ska fortsätta arbetet för framtida orkesterturnéer, inspelningsprojekt för fonogram samt lokala, regionala, nationella och internationella samarbeten.
- VD, musikchef samt orkesterchef ska aktivt arbeta för ökad extern finansiering och samproduktioner av beställningsverk och andra projekt.
- Orkesterchef ska under 2026 aktivt fortsätta att arbeta med rekrytering av musiker till orkestern för att besätta vakanta tjänster.
- Symfoniorkestern ska fokusera på utveckling av pedagogiska projekt, med ex samspelskonserter tillsammans med bl. a musik- och kulturskolor samt särskolor i regionen.
- Säkerställa en långsiktig planering av orkesterns medverkan i produktioner med fokus på barn och unga.
- Stärka konsulentverksamheten med fokus på branschdagar, workshops och inspirationsdagar för regionens aktörer samt arbeta för en ökad samproduktion över regionala- och landsgränserna i det arktiska området.

Dans
I dansverksamheten ingår dansprojekt, gästspel och samproducerade produktioner. I samband med samproduktioner kan även residensverksamhet genomföras, antingen i NO:s lokaler eller i regionen. Några samproduktioner kan framföras på NOs stora Scen. Gästspel av Norrdans ingår i samarbetet inom NMD.

Dansverksamheten har i uppdrag att arrangera turnéer i regionen där huvudfokus ska vara projekt riktade till barn och ungdom, gärna med medskapande inslag. Samarbeten i regionen sker i nära dialog och samarbete med Dans i Västerbotten (DiV).

Lokala, regionala, nationella som internationella samarbeten är en förutsättning för hållbara samproduktioner och är ett värdefullt komplement till arbetet med att bredda och öka publiken. Inom dansverksamheten prioriteras processinriktade pedagogiska insatser och fokus ska ligga på att sprida kunskap om konstformen samt publikutveckling.

Kunskapsbildande möten ska arrangeras mellan danskonstnärer och publik, såväl i workshops, community-projekt, öppna repetitioner som samtal. Lokala samarbeten och samarrangemang med föreningar ska utvecklas t ex kring social dans.

NO ska fortsätta att vara en engagerad part i Dansnät Sverige. Dessutom ska internationella nätverk som International Network for Performing Arts och European Dance Network samt kontakter till olika nordiska samarbetspartner utvecklas för utbyten och programarbete.

Up North – HipHop-festival för ungdomar ska fortsätta arrangeras med ett anpassat upplägg utifrån befintliga ramar med föreställningar, battle, workshopverksamhet och community-främjande insatser.

Ett mindre antal projekt ska digitaliseras och erbjudas publiken där det är publikt och ekonomiskt motiverat. Det digitala dans- och performanceutbudet har huvudfokus på kunskapsbildande aktiviteter.

Under 2026 ska hållbarhetsperspektivet fortsatt beaktas för dansproduktioner.

NO är huvudman för den regionala danskonsulentverksamheten Dans i Västerbotten och verksamheten ingår i Norrlandsoperans dansverksamhet och är placerad i produktionsavdelningen. DiV ska verka för att dans ges en större plats i invånarnas vardag med fokus på barn och unga samt öka kunskapen om danskonsten i regionen. DiV ska vara ett stöd för dem som yrkesmässigt eller på fritiden vill arbeta med och för dansen samt bidra till att stärka dansens ställning.

<u>Övriga fokusområden för dansverksamheten:</u>

- Den konstnärliga ledaren för dans ska fortsätta arbeta strategiskt och aktivt med extern finansiering, samproduktion och samverkan lokalt, regionalt, nationellt och internationellt.

Konst

Vita Kuben är NOs rum för ljudkonst i samarbete med Umeå kommun. Verksamheten ska genomföra 2-3 utställningar eller motsvarande per år. Huvudfokus ligger på samtiden med konst av lokala, regionala, nationella och internationella konstnärer som rör sig inom fältet ljudkonst. Installationer och kringaktiviteter genomförs i samarbete med konstenheten på Umeå Kultur.

Norrlandsoperan
Vasagatan 22
903 29 Umeå
Sweden
+46 90 15 43 00
info@norrlandsoperan.se
www.norrlandsoperan.se

Bilaga 5
Beslutad av Norrlandsoperans styrelse 2025-12-05

Bilaga till Verksamhetsplan 2026

Indikatorer/aktiviteter för 2026 som kommer att följas upp av Norrlandsoperans styrelse under året.

Övergripande mål	Verksamhet	Indikatorer/aktiviteter
1. Norrlandsoperan ska ta positionen som Sveriges modigaste operahus.	Konstnärliga ledare opera, dans, musik, orkester samt konst	Produktioner som initieras under 2026 ska bygga på NO:s vision om att vara modiga och utvecklingsdrivna
2. Norrlandsoperan ska verka i ett lokalt, regionalt, nationellt och internationellt sammanhang med samarbete och samproduktion i centrum.	Konstnärliga ledare opera, dans, musik, orkester	Arbeta strategiskt och aktivt med extern finansiering, samproduktion och samverkan lokalt, regionalt nationellt och internationellt
	Konstnärlig ledare musik och orkester	Under 2026 ska det regionala musikuppdraget till minst 50% inkludera konsertproduktioner med NOSO i form av kammarkonserter i olika besättningar
	Produktionsavdelningen	Arbeta för att främja återväxten av arrangörer i regionen
		Öka antalet externa uthyrningar av scener och lokaler i form av konserter och föreställningar med externa artister samt konferenser.
	Teknik	Fortsätta utveckla samarbeten med andra scenkosthus för att möjliggöra försäljning av tjänster från de tillverkande avdelningarna.
3. Norrlandsoperan ska öka och bredda publiken genom att skapa värde för en stor heterogen och nyfiken publik med fokus på barn och unga.	Marknad och kommunikation	Under 2026, arbeta strategiskt för att öka och bredda danspubliken.
		Fortsätta arbetet kring partnerskap inom det privata näringslivet för att öka den externa finansieringen.
	Konstnärlig ledare opera	I operaproduktioner för 2026 ska det alltid finnas aspekter och delar som riktas till målgruppen barn och unga.
	Konstnärlig ledare dans	I nära dialog med Dans i Västerbotten arrangera turnéer i regionen med huvudfokus riktat till barn och ungdom, gärna med medskapande inslag.
4. Skapa en modern, effektiv och digitaliserad organisation	Administration & IT	Fortsätta utveckla och implementera arkivrutiner för produktionshandlingar
		Fortsätta arbetet med att etablera processer och styrande dokument för ökad informationssäkerhet.
	Ekonomi	Initiera upphandling av nytt molnbaserat ekonomisystem som ska effektivisera bolagets ekonomiprocesser och dess arbetsflöden samt stödja ett arbetssätt som är digitalt och modernt
		Påbörja arbetet med en för alla enhetlig budgetmall som möjliggör smidig import till det nya ekonomisystemet
	HR	Digitalisering av arbetsmiljöprocesser - implementering av IA-systemet
		Fortsatt digitalisering av löneadministrationen

Norrlandsoperan
Vasagatan 22
903 29 Umeå
Sweden
+46 90 15 43 00
info@norrlandsoperan.se
www.norrlandsoperan.se

Produktionsvolymer för 2026. Följs upp och redovisas till styrelsen på helårsbasis.

Verksamhet:	Uppdrag/mål
OPERA:	
Antal stora operaproduktioner (A-produktioner)	3
Antal mindre operaproduktioner/konserter (B och C produktioner)	3–4
Lägst antal digitaliserade operaproduktioner	1
Lägst total publik beläggningsgrad för operaproduktioner	80%
Lägst antal aktiviteter i samarbete med husets restauratör	6
ORKESTER:	
Antal unika orkesterproduktioner	10
Lägst antal unika orkesterproduktioner med evenemangskaraktär (crossover)	1
Antal unika pedagogiska orkesterproduktioner varav 4 familj/skolkonserter (inkl. samarbeten med musikhögskolor)	6
Projekt	1–2
Interna samarbetsproduktioner	1
Lägst antal aktiviteter i samarbete med husets restauratör	6
Andel musik skriven av kvinnor (minst)	45%
REGIONAL MUSIK	
Antal musikproduktioner (4 st. B-produktioner och 4 st. C-produktioner) Varav 50% ska genomföras med musiker från NOSO	8
Lägst andel regionalt musikutbud till barn & unga (Samarbete med orkesteravdelningen)	60%
Antal besökta kommuner i Region Västerbotten	15
DANS:	
Antal dansprojekt och gästspel inkl. 2 st dansproduktioner för Stora scenen (exkl Norrdans).	8
Antal produktioner med Norrdans	2
Antal regionala turnéprojekt riktade till barn & unga	4
Lägst antal aktiviteter i samarbete med husets restauratör	6
Lägst total publik beläggningsgrad för dansproduktioner	80%
VITA KUBEN	
Konstutställningar	2
Mindre utställning med lokal konstnär (kan äga rum utanför Vita Kuben)	1
Kringaktiviteter (vernissage, workshops etc)	5–6
Lägst antal aktiviteter i samarbete med husets restauratör	5–6
GEMENSAM PRODUKTION:	
NO i Parken	1
Leklördagar	3–4
Lägst antal aktiviteter i samarbete med husets restauratör	6